

OSNOVNA ŠOLA VOJNIK

ODLOČANJE MLADIH ZA NADALJNJE ŠOLANJE IN POKLIC

RAZISKOVALNA NALOGA

OSNOVNA ŠOLA VOJNIK

Vojnik 2018

OSNOVNA ŠOLA VOJNIK

RAZISKOVALNA NALOGA

ODLOČANJE MLADIH ZA NADALJNJE ŠOLANJE IN POKLIC

Avtorice: Saša Špegelj
Ingrid Kotnik
Špela Špegelj

Mentorica: Barbara Smrečnik Špegelj

Vojnik 2018

KAZALO

POVZETEK NALOGE.....	5
1.....	UVOD
.....	6
1.1 NAMEN NALOGE.....	6
1.2 HIPOTEZE	7
1.3 METODE DELA.....	7
2 TEORETIČNI	DEL
.....	7
2.1 JAVNO VELJAVNI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI	7
2.2 PROGRAMI GIMNAZIJ	9
2.2 DELITEV POKLICEV NA MOŠKA IN ŽENSKA.....	13
2.3. TRENUTNO NAJBOLJ ISKANI POKLICI V SLOVENIJI	15
3 PRAKTIČNI	DEL
.....	16
3.1 IZVEDBA IN ANALIZA ANKETE	16
3.2 INTERVJUJI.....	24
ZAHVALA	27
PRILOGA.....	28

Kazalo grafov

Graf 1: Število anketirancev po razredu	17
Graf 2: Število anketirancev po spolu	17
Graf 3: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli?	18
Graf 4: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli? – Razdelitev glede na spol. 18	
Graf 5: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/a po osnovni šoli? – Razdelitev glede na razred 19	
Graf 6: Vprašanje 2: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA GIMNAZIJO, ZAKAJ?	19
Graf 7: Vprašanje 3: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA GIMNAZIJO, ZA KATERO?	21
Graf 8: Vprašanje 4: KAKŠEN VPLIV IMAJO STARŠI NA TO ODLOČITEV?.....	21
Graf 9: Vprašanje 5: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA POKLICNO ALI TEHNIŠKO ŠOLO, ZA KATERO?	22
Graf 10: Vprašanje 6: NA PODLAGI ČESA SE ODLOČAŠ ZA SREDNJO ŠOLO?.....	22
Graf 11: Vprašanje 7: KAKO DOLGO ŽE STOJIŠ ZA SVOJO ODLOČITVIJO GLEDE IZBRANEGA IZOBRAŽEVANJA OZ. IZBIRE POKLICA?	23
Graf 12: Vprašanje 8: ALI TI JE PRI ODLOČANJU ZA POKLIC OVIRA DELITEV POKLICEV NA MOŠKE IN ŽENSKO?.....	23
Graf 13: Vprašanje 9: ALI SI SE ŽE ODLOČIL/-A ZA SREDNJO ŠOLO?	24

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Najbolj iskani poklici v Sloveniji.....	15
--	----

Kazalo slik

<i>Slika 1: Shematski prikaz izobraževalnega sistema v Sloveniji</i>	8
<i>Slika 2: Shematski prikaz srednješolskega izobraževanja</i>	9
<i>Slika 3: Javno priznani programi gimnazij.....</i>	10
<i>Slika 4: Javno priznani programi strokovnih gimnazij</i>	10
<i>Slika 5: Predmetnik splošne gimnazije na Gimnaziji Celje - Center.....</i>	12
<i>Slika 6: Predmetnik splošne gimnazije Gimnazija LAVA.</i>	13

POVZETEK NALOGE

V raziskovalni nalogi smo pisale o odločanju vrstnikov glede vpisa na srednje šole oz. gimnazije. Zanimalo nas je tudi, zakaj se bodo posamezniki vpisali na izbrano šolo.

Podrobneje smo obravnavale splošne gimnazije, zato je v teoretičnem delu več vsebine namenjene programom splošnih gimnazij po Sloveniji. Proučile smo petnajst predmetnikov gimnazij Slovenije in jih med sabo primerjale ter ugotovitev zapisale. V teoretičnem delu smo zapisale tudi nekaj o delitvi poklicev na moške in ženske ter k temu dodale obravnavo članka s spletne strani. Pisale smo tudi o trenutno najbolj iskanih poklicih, pri čemer smo omenile poklice, ki bodo najverjetneje iskani čez 5 do 10 let.

V praktičnem delu smo analizirale rezultate izvedenih anket, ki smo jih razdelile med učence osmih in devetih razredov Osnovne šole Vojnik. V praktičnem delu smo dodale intervju z enim od staršev, ki smo ga povprašale o tem, kaj meni o odločanju mladih za nadaljnje izobraževanje. Raziskovalni smo priložile vzorec ankete in dodale potrditev hipotez ter zahvalo.

KLJUČNE BESEDE: poklic, gimnazija, srednja šola, šolanje.

1 UVOD

Dve izmed nas sva na pragu odločitve o izbiri nadaljevanja šolanja, zato sva v šoli že veliko slišali o srednjih šolah, kaj upoštevati pri odločanju za vpis, kako se odločati, kdaj so informativni dnevi (ki sva jih obe tudi obiskali), kako potekajo vpisi ...

Avtorice smo dolgo razmišljale o tem, kaj bi izbrale za temo svoje raziskovalne naloge, vendar neke prave ideje sprva nismo našle. Potem pa je na naši šoli potekala tržnica srednjih šol, ki sva se je udeležili obe osmošolki in tam dobili idejo o vsebini svoje raziskovalne naloge – pisale bomo o odločanju mladih za nadaljnje šolanje in poklic.

Ker smo ob tem vedno znova ugotavljale, da je veliko govora o splošnih gimnazijah, smo želele vsebino naravnati predvsem v to smer. S tem namenom smo pri oblikovanju vprašanj za anketo več zanimanja posvetile gimnazijam. Hkrati smo s pomočjo spleta poiskale predmetnike več splošnih gimnazij v Sloveniji in jih med seboj primerjale ter ugotovitve zapisale.

1.1 NAMEN NALOGE

S to raziskovalno nalogo smo želele ugotoviti, za katere srednje šole se naši vrstniki odločajo, na kakšen način se odločajo, kdo ima vpliv pri njihovi odločitvi, od katerega razreda stojijo za svojo odločitvijo, kakšen pogled imajo na to odločitev starši, kaj so njihove meje oz. kaj jih omejuje pri tej odločitvi (delitev poklicev na moške in ženske), koliko vrstnikov se odloča za splošne gimnazije ...

Ta tema se nam zdi pomembna, saj nam, mladim, odločitev o srednješolskem izobraževanju zaznamuje vse življenje. Ob tem smo želele izvedeti tudi, če se vrstniki odločajo za gimnazije, ker še nimajo (popolnoma) dodelane ideje, kaj bi počeli v življenju, in se lahko po gimnaziji odločijo za katerikoli študij, ali za to odločitvijo stojijo kakšni drugi razlogi ...

S to raziskovalno nalogo smo želele tudi raziskati programe različnih gimnazij, preučiti, ali se programi med seboj razlikujejo ali pa so si podobni, in kakšni so programi poklicnih šol, za katere se odloča največ mladih.

1.2 HIPOTEZE

S to raziskovalno nalogo smo želele potrditi naslednje tri hipoteze:

1. Veliko mladih se odloča za gimnazije.
2. Starši imajo pri veliko mladih odločilen vpliv pri odločitvi za nadaljnje šolanje.
3. Veliko mladih se za srednjo šolo odloča tudi na podlagi govoric oz. tega, kar slišijo od drugih vrstnikov in zdajšnjih srednješolcev.

1.3 METODE DELA

Za potrditev hipotez smo uporabile več različnih raziskovalnih metod dela:

1. ANKETIRANJE

Z anketiranjem smo želele potrditi ali zavreči vse tri hipoteze.

2. INTERVJU

Z izvedbo intervjuja smo želele ugotoviti, kakšen pogled imajo starši na odločitev mladih za srednjo šolo.

3. ISKANJE LITERATURE

Z iskanjem informacij na internetu in v zloženkah srednjih šol smo želele ugotoviti več o njihovih programih.

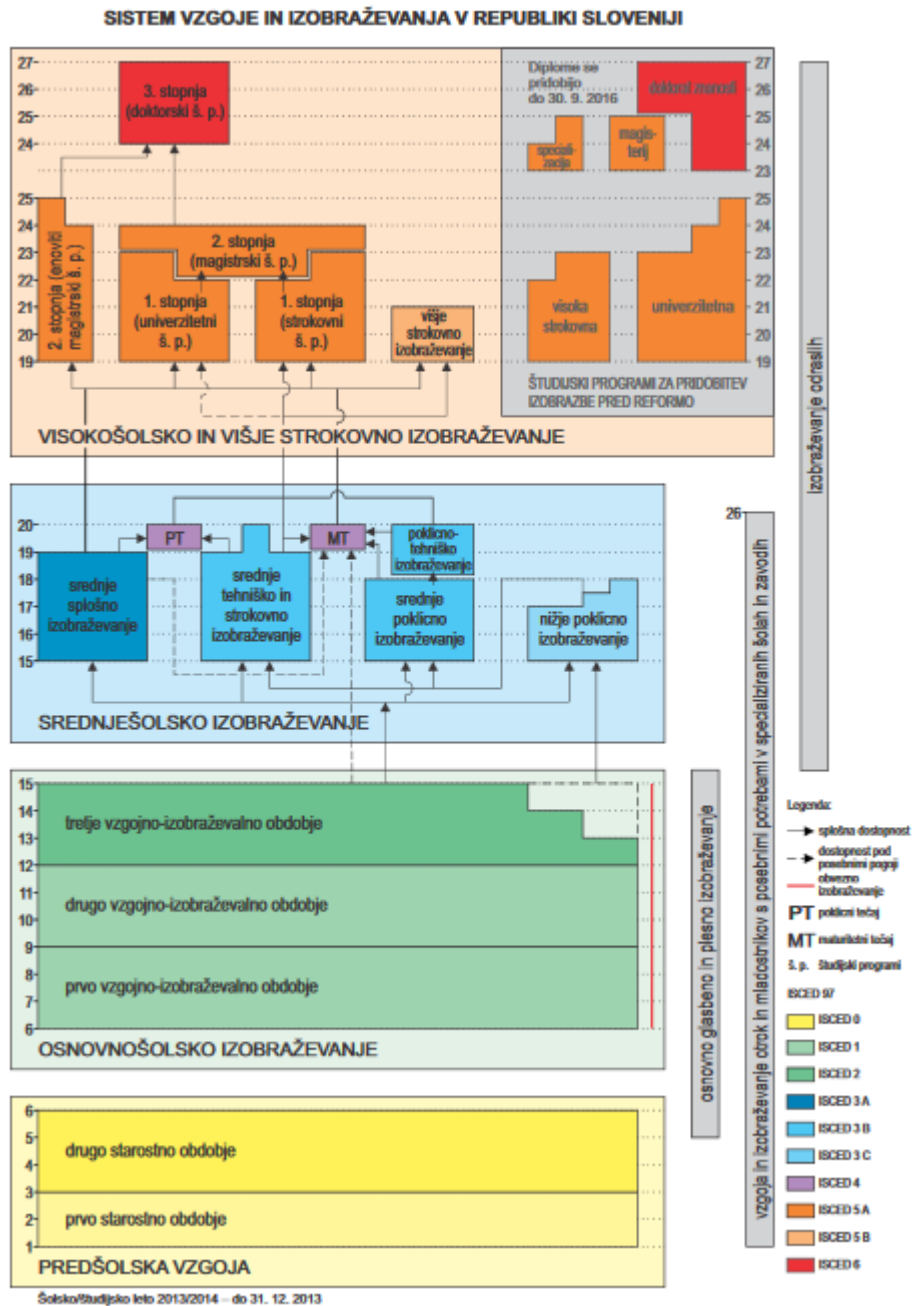
2 TEORETIČNI DEL

2.1 JAVNO VELJAVNI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

Sistem izobraževanja in javno veljavne izobraževalne programe v Slovenji določa oz. potrjuje Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

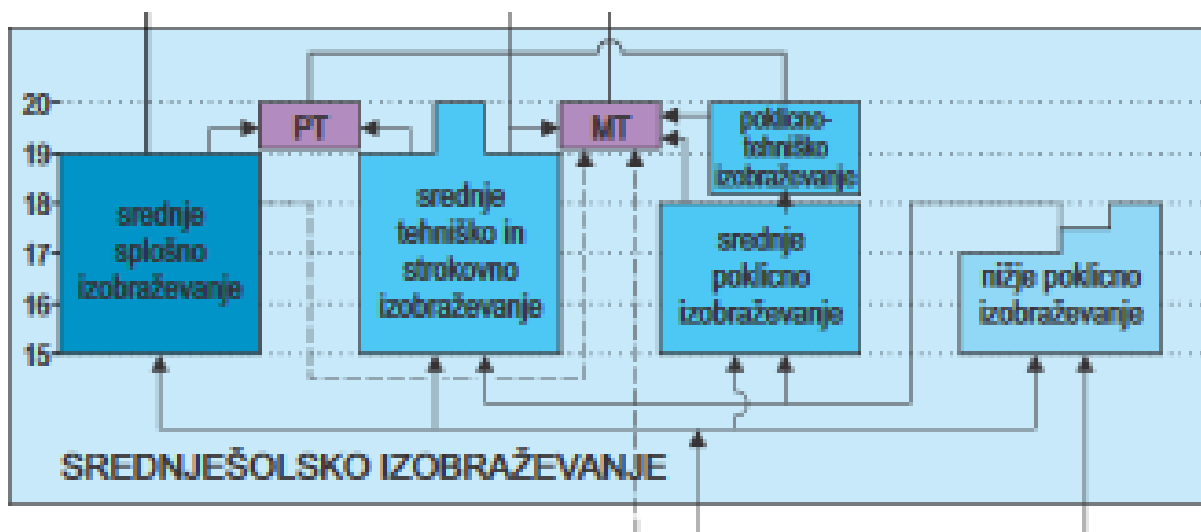
Shematski prikaz izobraževalnega sistema v Sloveniji je predstavljen v spodnji sliki.

Slika 1: Shematski prikaz izobraževalnega sistema v Sloveniji

Srednješolsko izobraževanje je tako tretji steber sistema izobraževanja, ki sledi predšolski vzgoji in osnovnošolskemu izobraževanju.

Slika 2: Shematski prikaz srednješolskega izobraževanja

Javno priznane srednješolske izobraževalne programe določa Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS. Po sprejetih smernicah za srednješolske izobraževalne programe so v Sloveniji veljavne vrste srednješolskega izobraževanja naslednje:

- a) NIŽJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE,
- b) SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE,
- c) SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE,
- d) POKLICNO-TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE,
- e) POKLICNI TEČAJI,
- f) GIMNAZIJE,
- g) STROKOVNE GIMNAZIJE,
- h) PROGRAM MEDNARODNE MATURE,
- i) MATURITETNI TEČAJ,
- j) GIMNAZIJSKI PROGRAMI ZASEBNIH ŠOL.

2.2 PROGRAMI GIMNAZIJ

Javno priznani srednješolski programi gimnazij in strokovnih gimnazij so prikazani v naslednji tabeli.

Slika 3: Javno priznani programi gimnazij

E. GIMNAZIJE		
Z. št.	ENID	Program
1.	433132	Gimnazija
2.	989485	Gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre
3.	635474	Gimnazija z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju Slovenske Istre
4.	648494	Dvojezična slovensko madžarska gimnazija
5.	690361	Klasična gimnazija

Slika 4: Javno priznani programi strokovnih gimnazij

F. STROKOVNE GIMNAZIJE		
Z. št.	ENID	Program
1.	233653	Ekonomska gimnazija
2.	107541	Ekonomska gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri
3.	371413	Tehniška gimnazija
4.	631463	Tehniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri
5.	807555	Umetniška gimnazija
		Glasbena smer A. glasbeni stavek B. petje-instrument C. jazz-zabavna glasba
		Plesna smer A. balet B. sodobni ples
		Likovna smer
		Dramsko - gledališka smer
6.	101990	Umetniška gimnazija s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri
		Glasbena smer A. glasbeni stavek B. petje-instrument
		Likovna smer

Programi gimnazij so približno enaki, saj je na vseh gimnazijah po Sloveniji približno enako število ur osnovnih in nekaterih naravoslovnih predmetov, kot na primer fizika, podobno število ur pa je tudi zgodovine, kemije, biologije in drugih.

Gimnazijski programi so znani po tem, da imajo najtežji program od vseh srednjih šol v Sloveniji, saj nimajo poudarka na nekih posebnih predmetih (ki bi bili nujno potrebni

za določen poklic) ali praktičnem pouku, zato je potrebno poglobljeno znanje v vseh predmetih.

Z zaključkom gimnazije ima dijak opravljeno splošno maturo oz. srednjo izobrazbo. To pomeni, da pri iskanju dela takoj po končani gimnaziji, ne bo prav uspešen, saj ni posebej usposobljen za katerikoli poklic. To je v intervjuju potrdila nekdanja dijakinja Gimnazije Celje - Center Vesna Popovič. V gimnaziji namreč dijaki nimajo praktičnega pouka, kar pomeni, da ne pridobijo izkušenj. To pa ni ravno to, kar bi večina delodajalcev iskala pri svojih delavcih oz. zaposlenih.

Seveda pa je veliko mladih trdno odločenih, s katerim študijem bodo nadaljevali svoje izobraževanje. Za nadaljevanje šolanja pa potrebujejo splošno maturo, ki jo sicer lahko opravijo na katerikoli srednji šoli, vendar z dodatnimi zapleti (dodatni predmet, podaljšano srednješolsko izobraževanje).

Znano je tudi to, kar nekako dokazuje težavnost programa splošnih gimnazij, da veliko nekdanjih osnovnošolcev, ki so osnovno šolo zaključili z odličnim uspehom, na gimnaziji popolnoma popusti, saj zanje predstavlja preveč učenja, ki ga v osnovni šoli niso bili vajeni. Veliko je namreč učencev, ki se jim v osnovni šoli ni bilo potrebno veliko učiti ali truditi za odlične ocene. Težavnost gimnazijskega programa jih zato šokira in tam zgubijo uspeh.

Zaznane so tudi težave s tem, da precej mladih oz. bodočih srednješolcev ne ve, kaj bi v življenju počeli, in se zato vpiše na splošno gimnazijo. Nadalje lahko to pomeni padec njihovega uspeha, saj nimajo prave motivacije za učenje, ker ne vedo, kaj jih veseli in kakšna bo njihova prihodnost. Mnogo mladih namreč še po srednji šoli nima izdelane ideje o tem, kaj bi v življenju počeli. Takšni težje najdejo poklic in jih posledično veliko ostane brezposelnih.

Mnogi svoje talente odkrijejo med srednjo šolo in šele takrat dobijo predstavo o vpisu na študij in s tem tudi motivacijo za nadaljnje izobraževanje.

Spet drugi se na splošno gimnazijo vpišejo s točno določenim namenom oz. razlogom. Določeni študiji namreč zahtevajo gimnazijski program oz. se na študij ni mogoče vpisati s tehniško ali poklicno šolo.

Pomembno vlogo imajo tudi starši. Marsikomu namreč odločitev o vpisu v program splošne gimnazije ni všeč. Bodisi zaradi slabih lastnih izkušenj ali izkušenj prijateljev, bližnjih in raznih drugih znancev. Starši so tisti, ki so s takšnimi in drugačnimi tveganji običajno seznanjeni in želijo na svojega otroka vplivati, saj jih skrbi, da bi se s kako

izmed slabih izkušenj srečal prav njihov otrok. Prav zaradi tega predvidevanja smo v svojo anketo umestile tudi vprašanje *Kakšen vpliv imajo starši na to odločitev?*

Zgoraj navedeno je povzetek splošno sprejetih mnenj.

Predmetniki naključnih splošnih gimnazij v Sloveniji:

Slika 5: Predmetnik splošne gimnazije na Gimnaziji Celje - Center.

		1. RAZRED	2. RAZRED	3. RAZRED	4. RAZRED
PREDMETI		ŠT. UR/TEDEN	ŠT. UR/TEDEN	ŠT. UR/TEDEN	ŠT. UR/TEDEN
SLOVENŠČINA	SLO	4	4	4	5
MATEMATIKA	MAT	4	4	4 + 1	5
PRVI TUJI JEZIK	TJ1	3	3	3	4
DRUGI TUJI JEZIK	TJ2	3	3	3	3
# TRETJI TUJI JEZIK	TJ3	/	(2)	(1)	/
ZGODOVINA	ZGO	2	2	2	2
ŠPORTNA VZGOJA	ŠVZ	3	3	3	3
GLASBA	GLA	1,5	/	/	/
LIKOVNA UMETNOST	LIU	1,5	/	/	/
GEOGRAFIJA	GEO	2	2	2	/
BIOLOGIJA	BIO	*2	*2	*2	/
KEMIJA	KEM	*2	*2	*2	/
FIZIKA	FIZ	*2	*2	*2	/
PSIHOLOGIJA	PSI	/	/	2	/
SOCIOLOGIJA	SOC	/	2	/	/
FILOZOFIJA	FIL	/	/	/	2
INFORMATIKA	INF	*2	/	/	/
# JAVNO NASTOPANJE, ŠTUDIJ OKOLJA JAN, ŠOK			(2)		
IZBIRNI PREDMETI ZA PRIPRAVO NA MATURO		/	/	2	6-10
SKUPAJ:		32	31	31-32	30-34
OBVEZNE IZBIRNE VSEBINE	OIV	90 (letno)	90 (letno)	90 (letno)	30 (letno)

IZBIRNI PREDMET za 2. razred: tretji tuji jezik, javno nastopanje ali študij okolja

* GLEJ DELITVE V SKUPINE.

Slika 6: Predmetnik splošne gimnazije Gimnazija Lava.

**PREDMETNIK za program gimnazija
(tudi za evropski oddelek)**

Predmet	Tedensko št. ur				Sk. št. ur
	1.	2.	3.	4.	
Slovenščina	4	4	4	5	595
Matematika	4	4	4	5	595
Prvi tuji jezik	3	3	3	4	455
Drugi tuji jezik	3	3	3	3	420
Zgodovina	2	2	2	2	280
Športna vzgoja	3	3	3	3	420
Glasba	2				70
Likovna umetnost	2				70
Geografija	2	2	2		210
Biologija	2	2	2		210
Kemija	2	2	2		210
Fizika	2	2	2		210
Psihologija		2			70
Sociologija			2		70
Filozofija				2	70
Informatika	2				70
Izbirni predmeti		3	3	9	
Obvezne izbirne vsebine (OIV)	90	90	90	30	300

Pri raziskovanju smo pregledale 15 predmetnikov splošnih gimnazij v Sloveniji. V raziskovalno nalogo smo priložile dva od teh predmetnikov, in sicer predmetnik splošne gimnazije Gimnazija Lava Celje in Gimnazije Celje - Center. Ta dva predmetnika potrdita zgornjo trditev o tem, da so programi gimnazij v Sloveniji približno enaki.

2.3 DELITEV POKLICEV NA MOŠKA IN ŽENSKA

ČLANEK S SPLETNE STRANI DKUM

»Področje zaposlovanja je področje, kjer je neenakost med spoloma najbolj prisotna. Predvsem so ženske tiste, ki so deležne neenake obravnave. Neenakost med spoloma je mogoče najti v vseh družbah in kulturah. Te se med seboj razlikujejo zgolj v stopnji neenakosti, kar pomeni, da je ponekod ženskam omogočen lažji vstop na trg dela, drugje pa otežen. Kljub izboljšanju razmer skozi zgodovino do popolne odprave neenake obravnave še ni prišlo. Do razlikovanja prihaja predvsem pri zasedanju

delovnih mest, možnostih napredovanja in zaslužku. Še posebej težko je enakopravnost doseči v tradicionalno tipičnih poklicih, ki veljajo za določen spol, kot je na primer delo znotraj policije, izobraževanja, gradbeništva, prevoznitva in podobno. Oba spola sta si skozi zgodovino prisvojila mnogo predsodkov, kaj velja za moško in kaj za žensko delo. Ti predsodki so se vse do danes močno ukoreninili. Zaposlovanje v tipično moškem oziroma tipično ženskem poklicu ne predstavlja težave samo enemu spolu, temveč obema. Kljub temu pa so ženske tisti spol, ki je v slabšem položaju. Svet dela je predstavljen kot moška domena in ženski spol je tisti, ki je potisnjen v ozadje. Sodobno razvite družbe, tako države v svojih zakonodajah, kot tudi moški in ženske, stremijo k zmanjšanju in k odpravi neenakosti».

Poklici se v svetu delijo na moške in ženske predvsem glede na potrebno fizično obremenitev poklica. Tako je v svetu znano dejstvo, da večina povprečnih moških zmore več fizične obremenitve kot ženske. Zato so v poklicih, kot so na primer rudar, kamnosek, avtomehanik, gradbenik, strojnik in podobno, bolj zaželeni moški. Določeni poklici so obravnavani kot moški tudi zato, ker zavzemajo področje, ki običajno zanima moške bolj kot pa veliko večino žensk. Torej so v poklicih, kot so na primer avtomehanik, avtoserviser, strojnik, trener nogometa (katerega koli »moškega« športa), poštar, poklicni nogometaš (kak drug športnik »moškega« športa) ... zaželeni bolj moški kot ženske. V takšnih poklicih so moški tudi večkrat pričakovani, saj je večina ljudi vajena srečevati moške na teh delovnih mestih.

Znano je tudi dejstvo, da so bili poklici, ki so povezani s kuhanjem, čiščenjem, administracijo in ostalimi »ženskimi« opravili, predvsem »ženski« poklici. Hkrati pa postajajo ti poklici vse bolj in bolj moško-ženski. Tako so najbolj znani kuharski mojstri po Sloveniji in širše moškega spola. Opazimo lahko vedno več moških v frizerstvu, kar potrjuje članek s spletne strani pomurec.com:

*»... družbi obstajajo **tradicionalni ženski poklici**, ki so skozi desetletja postali moškemu spolu enakovredni. Čeprav je kuhanje tradicionalno ženski poklic, so vrhunski kuharji praviloma moški. Enako verjetno velja za frizerje. Si predstavljate, da bi pred petdesetimi leti moški izrazil željo, da postane vzgojitelj predšolskih otrok, kot je to dandanes?«*

2.4 TRENUTNO NAJBOLJ ISKANI POKLICI V SLOVENIJI

Znano je, da se iskanost posameznih poklicev iz leta v leto spreminja. To dejstvo pomeni, da če se mladi odločajo za srednje šole in za študij po trenutno iskanih poklicih, še nimajo garancije, da bodo dobili ob dokončanju šole službo. V današnjih časih se napovedovanju aktualnosti posameznih poklicnih profilov namenja več pozornosti. Napovedi glede iskanosti posameznih kadrov so tako bolj zanesljive. Seveda pa popolne zanesljivosti ni.

Veliko mladih se tako še vedno odloča glede na trenutne trende na področju zaposlovanja in glede na popularnost posameznih poklicev. Ključno pri odločitvi za poklic in s tem srednješolsko izobraževanje morajo biti tudi želje in sposobnosti, ne glede na to, da bo morda težje dobiti zaposlitev.

V spodnji preglednici je naštetih še nekaj poklicev, ki so trenutno najbolj iskani v Sloveniji (s spletne strani *dijaskisvet.si*).

Preglednica 1: Najbolj iskani poklici v Sloveniji

1. Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev
2. Varilci
3. Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih
4. Prodajalci
5. Komerčni zastopniki za prodajo
6. Orodjarji
7. Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki
8. Strugarji
9. Elektomehaniki
10. Kuharji
11. Vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok
12. Tehniki za strojništvo
13. Pripravljalci in monterji kovinskih konstrukcij
14. Strokovnjaki za zdravstveno nego
15. Natararji
16. Skladiščniki in uradniki za nabavo in prodajo
17. Zidarji
18. Inženirji strojništva
19. Strokovni sodelavci za zdravstveno nego
20. Mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev

Našle smo pa tudi nekaj podatkov o tem, kateri poklici bodo verjetno iskani v prihodnjih petih do desetih letih :

- IT-strokovnjaki vseh vrst,
- finančni, davčni in zavarovalniški svetovalci in zastopniki,
- vsi poklici v zdravstvu, še posebej tisti, povezani s storitvami za starejše (nega na domu ...),
- poklici s področja biomedicine,
- poklici s področja kemije in razvoja novih materialov,
- poklici s področja transporta in logistike,
- zelena delovna mesta (varčna raba energije in zemeljskih virov, lesarstvo, gostinstvo in turizem).

Seveda so to le predvidevanja in obstaja možnost, da se bo stanje spremenilo in bodo iskani popolnoma drugi poklici.

3 PRAKTIČNI DEL

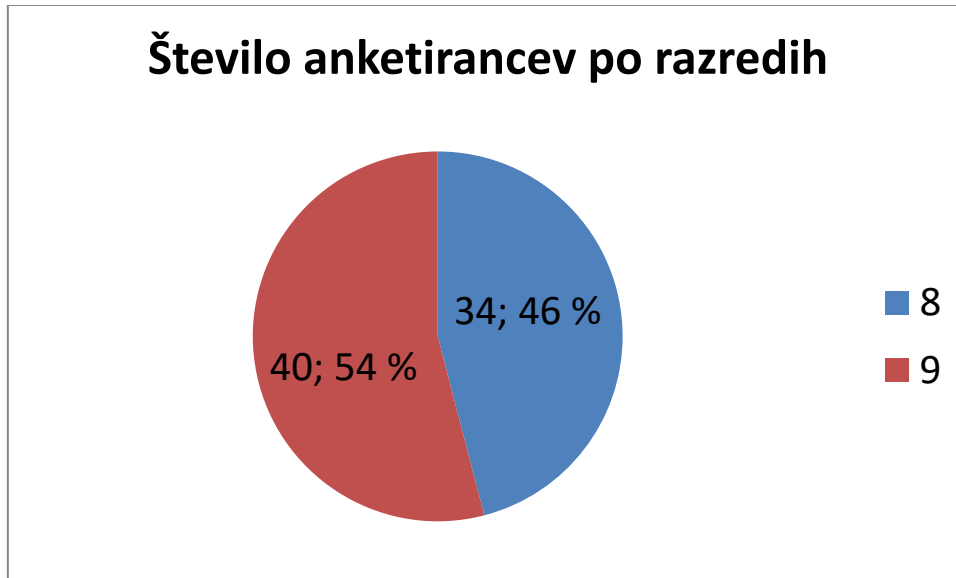
3.1 IZVEDBA IN ANALIZA ANKETE

V sklopu raziskovalnega dela smo pripravile anketni vprašalnik za izvedbo ankete med 8. in 9. razredi Osnovne šole Vojnik.

Kopija anketnega vprašalnika je v prilogi raziskovalne naloge.

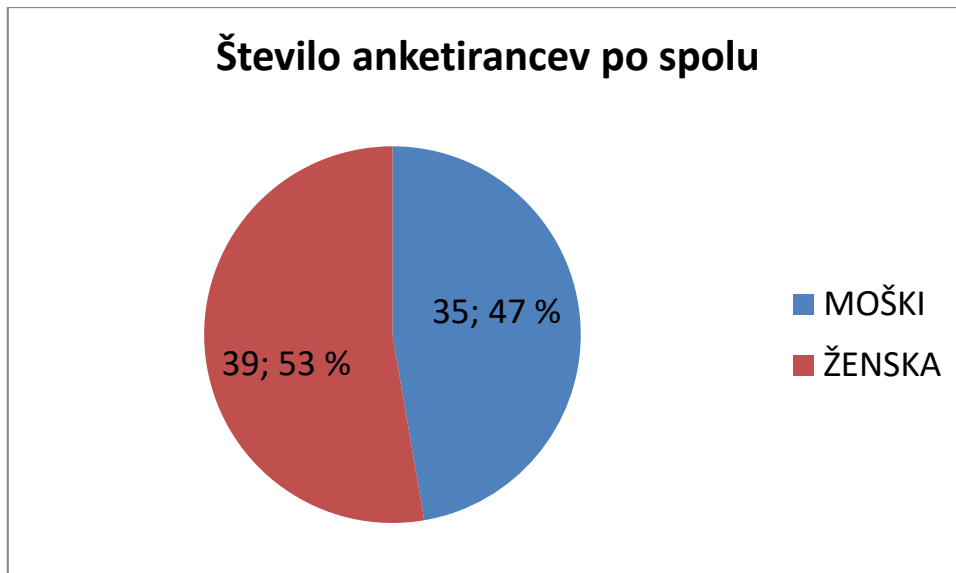
Anketo smo izvedle v dveh oddelkih 8. in dveh oddelkih 9. razreda. Pravilno izpolnjenih anketnih vprašalnikov smo dobile 74.

Graf 1: Število anketirancev po razredu

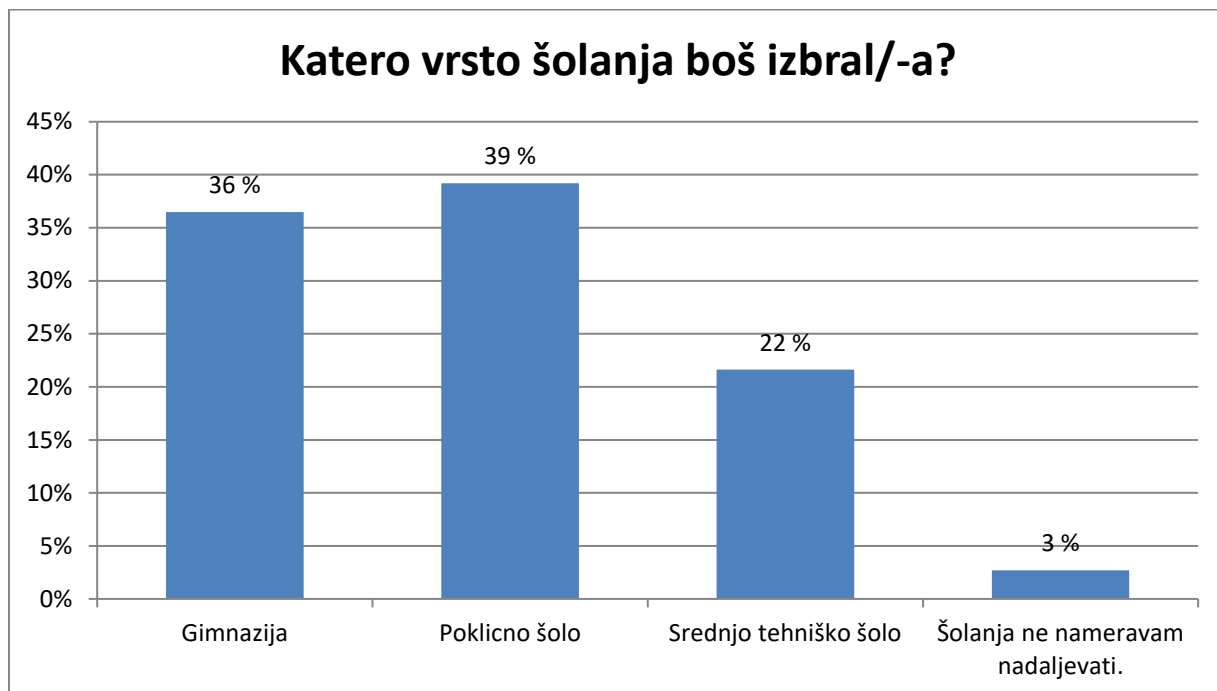
Iz zgornjega grafa je razvidno, da je bilo več anketiranih devetošolcev in nekoliko manj osmošolcev, čeprav smo pri obeh anketirale dva oddelka (a in b).

Graf 2: Število anketirancev po spolu

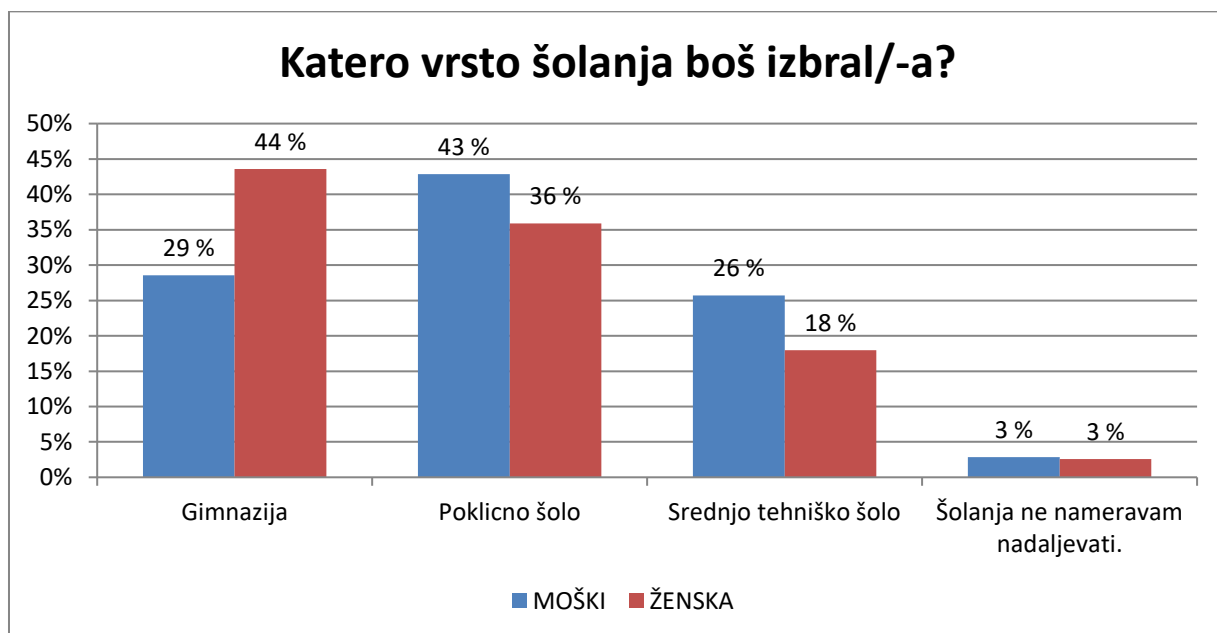
V tem grafu je razvidno, da je bilo anketiranih več deklet kot fantov.

Graf 3: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli?

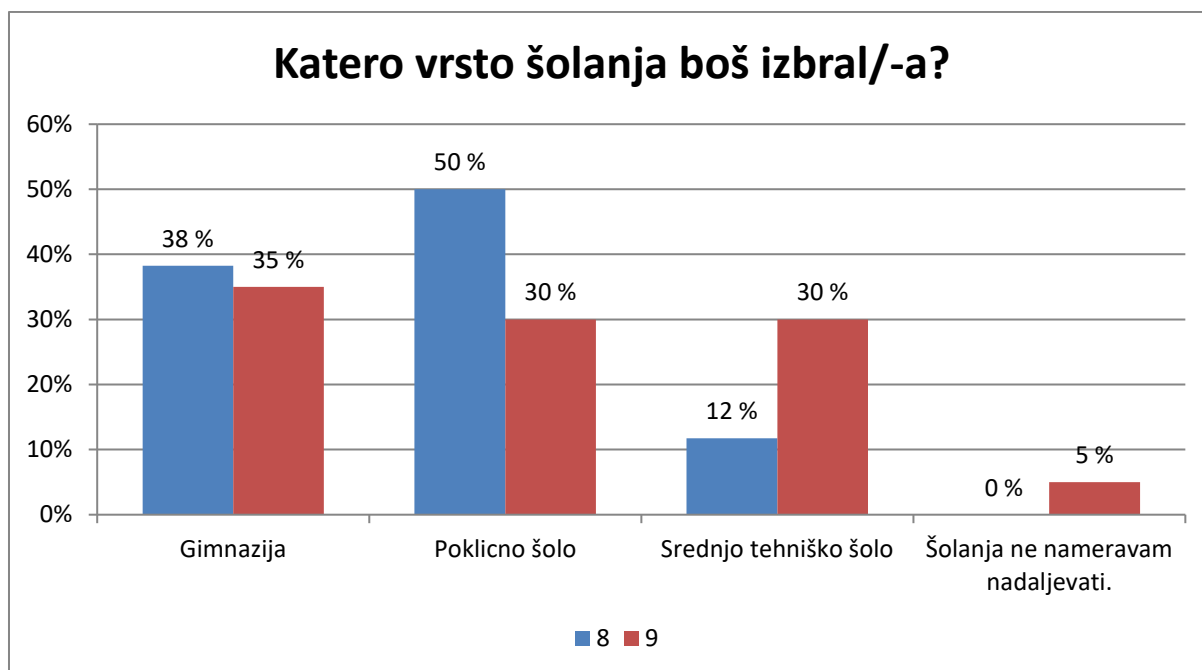
Ta graf prikazuje, da se bi največ anketirancev odločilo za poklicno šolo. Razvidno je tudi, da ima velika večina namen šolanje nadaljevati. Ta graf potrjuje tudi našo 1. hipotezo, saj prikazuje, da se veliko mladih odloča za splošne gimnazije.

Graf 4: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli? – Razdelitev glede na spol

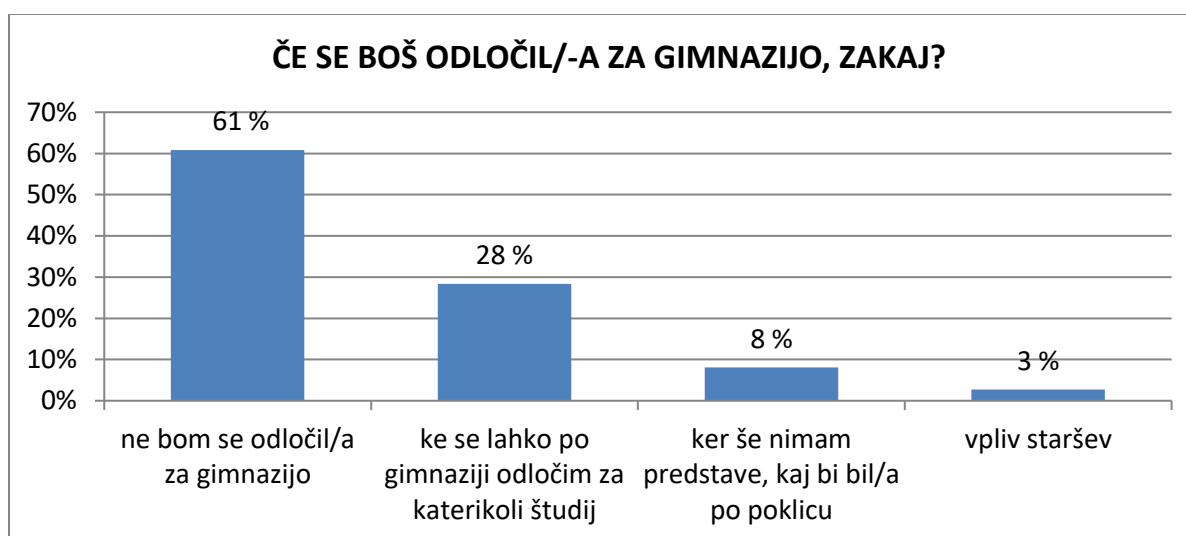
Iz zgornjega prikaza lahko vidimo, da se bo za gimnazijo odločilo več deklet kot fantov. Posledično se bo več fantov odločilo za poklicno in srednjo tehniško šolo.

Graf 5: Vprašanje 1: Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli? – Razdelitev glede na razred

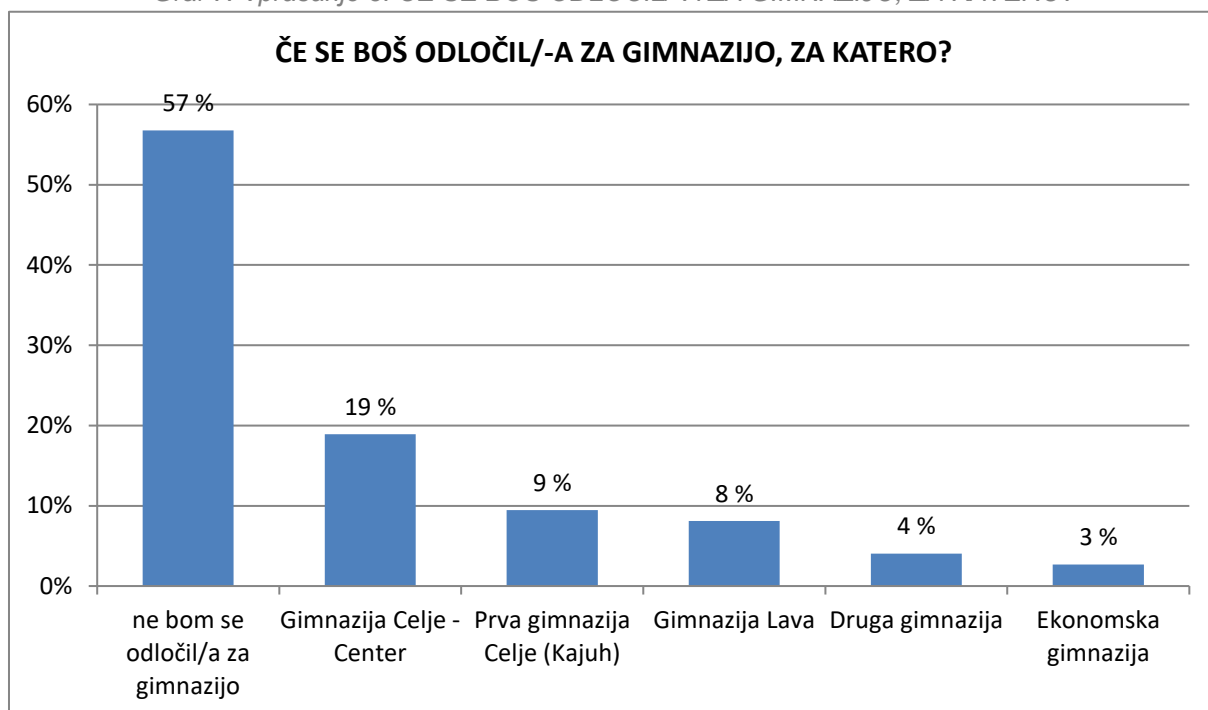
Iz zgornjega grafa razberemo, da so devetošolci bolj enakomerno porazdeljeni med posameznimi srednješolskimi programi, medtem ko pri osmošolcih prevladuje odločitev za poklicno šolo. Zanimivo je tudi, da je kar 5 % takšnih devetošolcev, ki ne namerava nadaljevati šolanja.

Graf 6: Vprašanje 2: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA GIMNAZIJO, ZAKAJ?

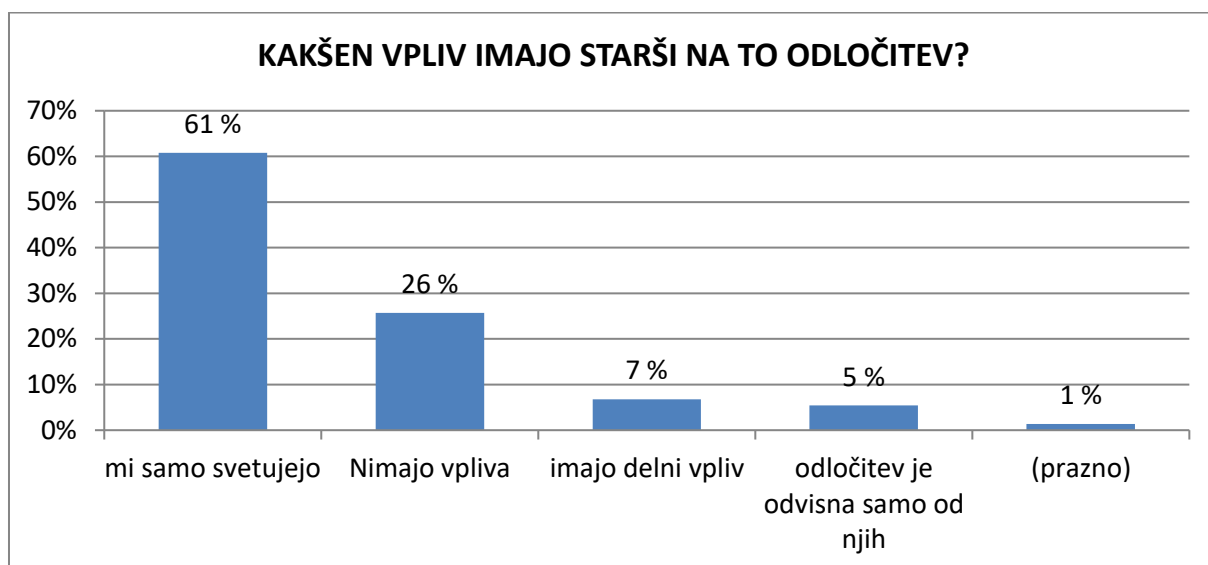
Ta graf prikazuje, da se večina anketirancev, ki se bodo odločili za gimnazijo, za to odloči, ker lahko po končani srednji šoli izbere kateri koli študij. To na nek način pomeni, da ti še niso čisto prepričani, na kateri študij se želijo vpisati. To pa v večini primerov ni dobro. Lahko pa to pomeni tudi, da so morda nekoliko negotovi in se bojijo, da se bodo po končani srednji šoli še premislili. Iz rezultatov ankete je tudi razvidno, da se je zelo malo število mladih odločilo za gimnazije zaradi vpliva staršev. O tem, da je zelo malo staršev navdušenih nad tem, da bi se njihov otrok vpisal na splošno gimnazijo, smo že pisale.

Graf 7: Vprašanje 3: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA GIMNAZIJO, ZA KATERO?

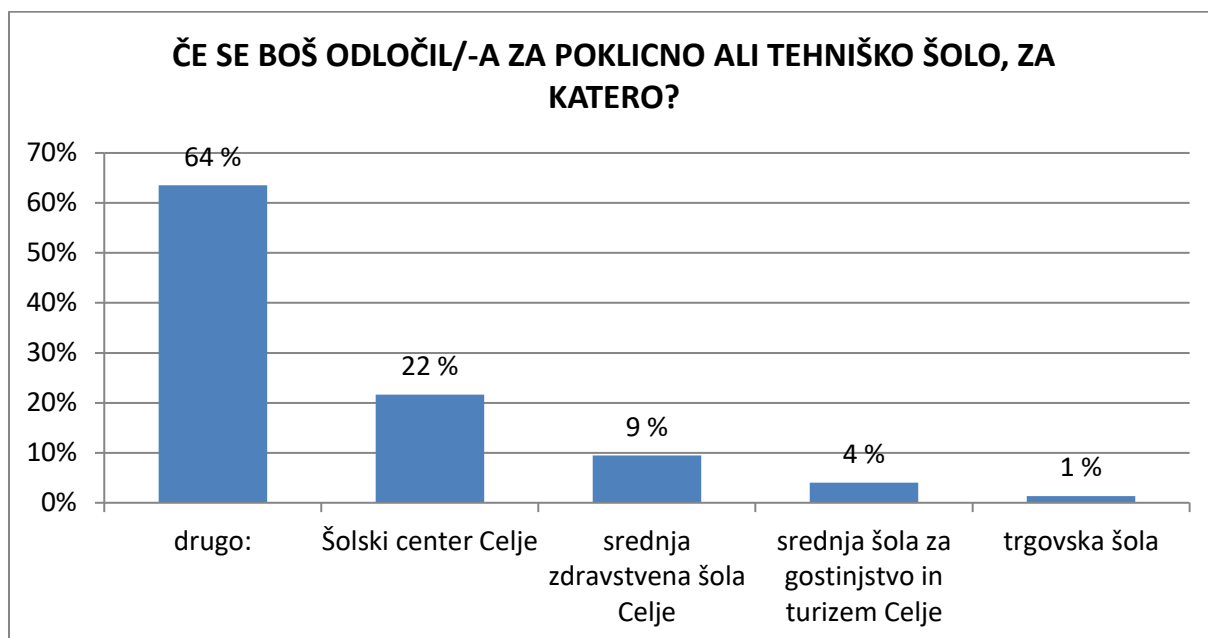
Zgornji graf prikazuje, za katere gimnazije se bodo odločili tisti, ki se bodo odločili zanje. Največji odstotek anketirancev, ki se bodo odločili za gimnazije, je tisti za Gimnazijo Celje - Center, najmanjši odstotek pa za Ekonomsko gimnazijo Celje. Zelo podoben odstotek anketirancev se bo odločilo za I. gimnazijo Celje in Gimnazijo Lava.

Graf 8: Vprašanje 4: KAKŠEN VPLIV IMAJO STARŠI NA TO ODLOČITEV?

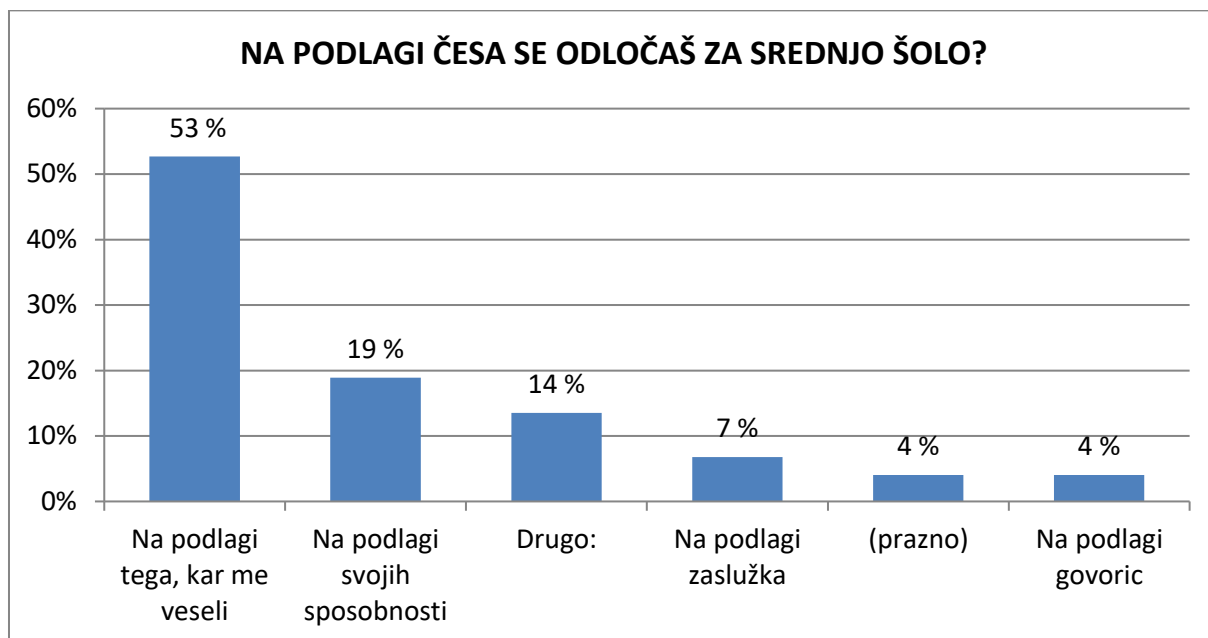
V zgornjem grafu je razvidno, da starši pri večini anketirancev samo svetujejo, kar pa je običajno tudi zelo pomemben vpliv. Zelo malo staršev anketirancev ima odločilen vpliv oz. mladi pri izbiri šole nimajo besede.

Graf 9: Vprašanje 5: ČE SE BOŠ ODLOČIL/-A ZA POKLICNO ALI TEHNIŠKO ŠOLO, ZA KATERO?

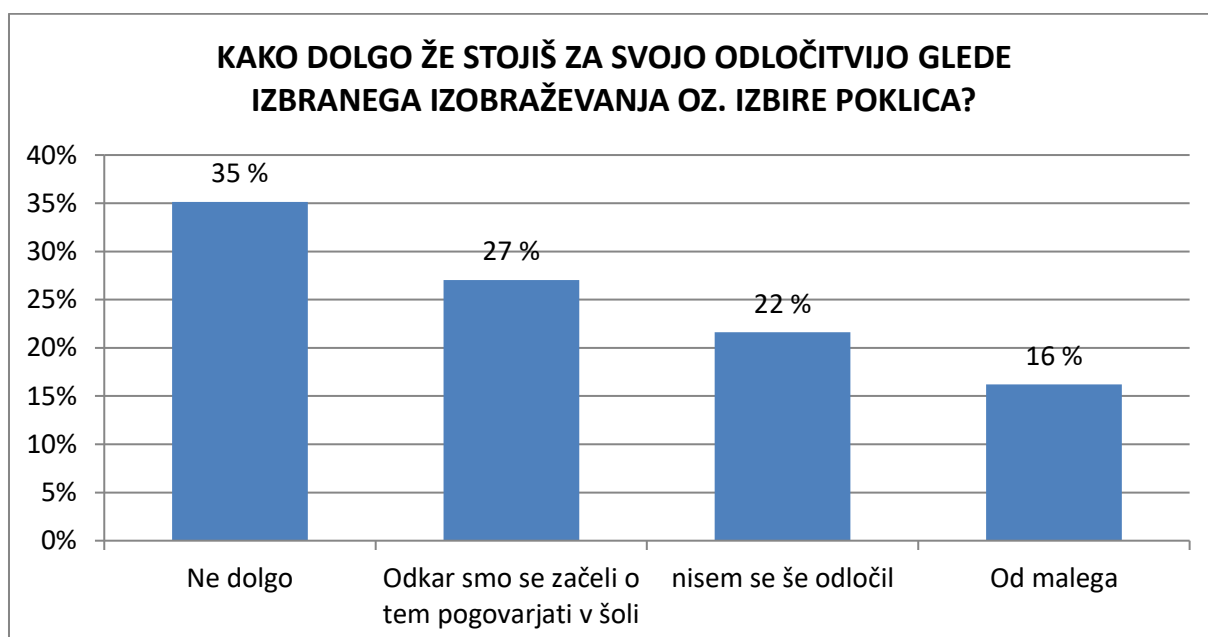
V zgornjem grafu je prikazano, da se bo največ mladih, ki se bodo odločili za poklicne in tehnične srednje šole, odločilo za Šolski center Celje (Lava), najmanj pa za trgovsko šolo.

Graf 10: Vprašanje 6: NA PODLAGI ČESA SE ODLOČAŠ ZA SREDNJO ŠOLO?

Tukaj lahko vidimo, da se največ anketirancev za srednje šole odloča na podlagi tega, kar jih veseli, in najmanj anketirancev na podlagi tega, kar govorijo drugi.

Graf 11: Vprašanje 7: KAKO DOLGO ŽE STOJIŠ ZA SVOJO ODLOČITVIJO GLEDE IZBRANEGA IZOBRAŽEVANJA OZ. IZBIRE POKLICA?

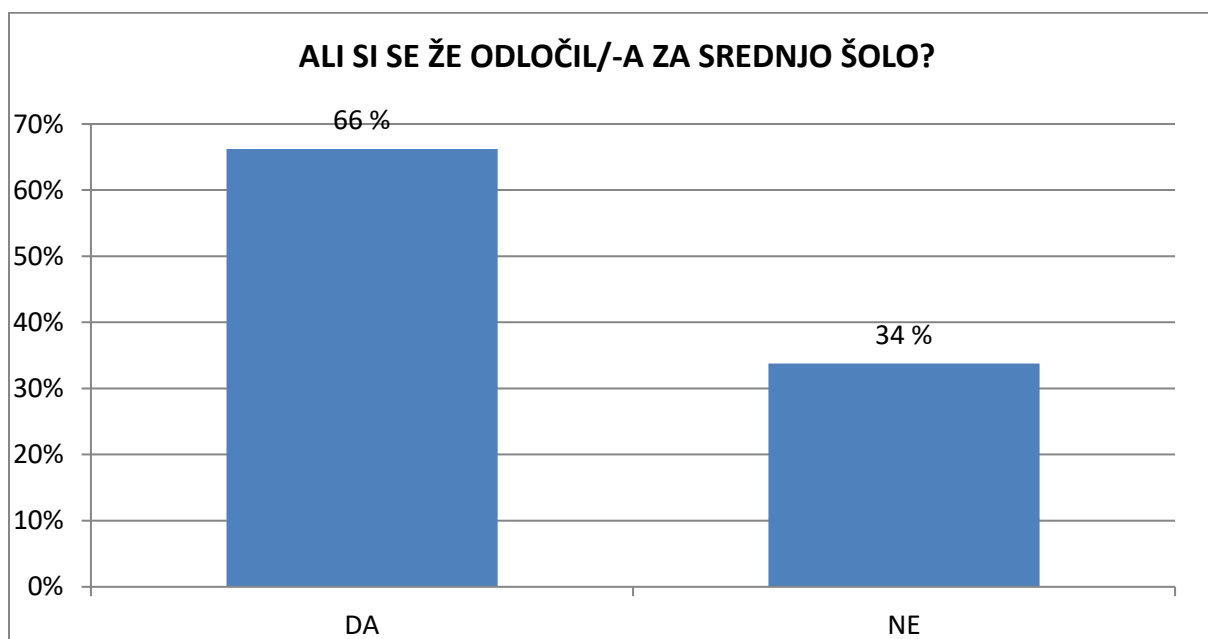
Tukaj vidimo, da veliko mladih ne stoji dolgo za svojo odločitvijo in da veliko število mladih stoji za svojo odločitvijo, odkar so se o tem začeli pogovarjati v šoli. Tukaj pa vidimo tudi, da se kar veliko mladih za nadaljnje šolanje še ni odločilo.

Graf 12: Vprašanje 8: ALI TI JE PRI ODLOČANJU ZA POKLIC OVIRA DELITEV POKLICEV NA MOŠKE IN ŽENSKE?

Tukaj vidimo, da veliki večini anketirancem delitev poklicev na moške in ženske poklice ne predstavlja ovire.

Graf 13: Vprašanje 9: ALI SI SE ŽE ODLOČIL/-A ZA SREDNJO ŠOLO?

Zgornji graf prikazuje, da se je veliko anketiranih mladih že odločilo, kje bodo nadaljevali izobraževanje oz. šolanje.

3.2 INTERVJU

INTERVJU Z G. PETROM ŠPEGLJEM:

Gospod Peter Špegelj je starš in trdi, da imajo pri odločitvah za vpis na srednjo šolo velik vpliv starši in da se veliko mladih odloča za srednje šole na podlagi trenutno najbolj iskanih poklicev. Trdi pa tudi, da se veliko mladih odloči za gimnazije, ker še ne vedo, kaj bi počeli v življenju in imajo tako še štiri leta, da se lahko odločijo, kaj bi počeli. Trdi, da so trenutno najbolj iskani poklici vsi, ki so povezani s strojništvom, elektroniko in računalništvom, ker je tehnologija v svetu zelo napredovala.

4 POTRDITEV HIPOTEZ

1. hipoteza: »Veliko mladih se odloča za gimnazije.«

Postavljeno hipotezo, da se veliko mladih odloča za gimnazije, lahko potrdimo, saj smo z anketo (1. vprašanje) dokazale, da se ne večina, ampak še vedno veliko, mladih odloča za gimnazije.

2. hipoteza: »Starši imajo pri veliko mladih odločilen vpliv pri odločitvi za nadaljnje šolanje.«

Hipotezo, da imajo starši odločilen vpliv na odločitev glede nadaljnjega šolanja lahko zavržemo, saj smo s 4. vprašanjem izvedene ankete dokazali, da večini anketirancem starši le svetujejo.

3. hipoteza: »Veliko mladih se odloča za srednjo šolo tudi na podlagi govoric oz. tega, kar slišijo od drugih vrstnikov in zdajšnjih srednješolcev.«

Hipotezo, da se mladi odločajo na podlagi govoric, moramo prav tako zavreči, saj smo z analizo 6. vprašanja izvedene ankete ugotovile, da se zelo majhen odstotek mladih odloča na podlagi govoric.

5 ZAKLJUČEK

Ko prideš v osmi ali deveti razred, na vsakem koraku zaslediš podatke o srednji šolah, obiskuješ informativne dneve, pri pouku imaš predavanja o tem, kako se odločiti za nadaljnje šolanje. Tako smo tudi me naredile manjšo raziskavo o tem, kako se mladi na naši šoli dejansko odločajo za srednje šole.

V naši raziskovalni lahko zasledite marsikaj o programih gimnazij in nekaj več tudi o delitvi poklicev na moške in ženske. Dodane so informacije o trenutno najbolj iskanih poklicih v Sloveniji. Pripravile smo analizo odgovorov mladih na našo anketo, iz katere je razvidno, kako se mladi dejansko odločajo za srednje šole, kaj vpliva na njihovo odločitev in kaj so razlogi za določeno odločitev.

6 VIRI

1. <http://www.wikipedia.si>
2. <http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2017/programi/index.htm>
3. www.pomurec.com/
4. <https://dk.um.si/>

ZAHVALA

Zahvaljujemo se gospodu Petru Špeglju, da si je vzel čas in odgovoril na naša vprašanja. Najlepša hvala mentorici Barbari Smrečnik Špegelj za pomoč pri delu. Zahvaljujemo se pa tudi gospe Marjani Rojc za vsa navodila in napotke ter pomoč pri delu ter za lektoriranje raziskovalne naloge. Hvala pa seveda tudi vsem anketirancem, ki so bili pripravljeni odgovoriti na naša vprašanja.

PRILOGA

ANKETA – Odločanje mladih za nadaljnje šolanje in poklic

Pozdravljen/-a. Rade bi izvedele, na kakšen način se mladi odločajo/-mo za nadaljnje šolanje in poklic. Zbrane podatke bomo vključile izključno v raziskovalno nalogo. Anketa je anonimna.

Spol: Ž M Razred: _____

1. Katero vrsto šolanja boš izbral/-a po osnovni šoli?
 - a) Gimnazijo.
 - b) Srednjo tehniško šolo.
 - c) Poklicno šolo.
 - d) Šolanja ne nameravam nadaljevati.

 2. Če se boš odločil/-a za gimnazijo, zakaj?
 - a) Zaradi vpliva staršev.
 - b) Ker še nimam predstave, kaj bi bil/-a po poklicu.
 - c) Ker se lahko po gimnaziji odločim za katerikoli študij.
 - d) Ne bom se odločil/-a za gimnazijo.

 3. Če se boš odločil/-a za gimnazijo, za katero?
 - a) Gimnazija Celje - Center.
 - b) I. gimnazija Celje (Kajuh).
 - c) Gimnazija Lava.
 - d) Ekonomska gimnazija.
 - e) Drugo gimnazijo: _____
 - f) Ne bom se odločil/-a za gimnazijo.

 4. Kakšen vpliv imajo starši na to odločitev?
 - a) Nimajo vpliva.
 - b) Odločitev je odvisna samo od njih.
 - c) Imajo delni vpliv.
 - d) Mi samo svetujejo.

 5. Če se boš odločil/-a za poklicno ali tehniško šolo, za katero?
 - a) Šolski Center Celje.
 - b) Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje.
 - c) Trgovska šola .
 - d) Vrtnarska šola.
 - e) Srednja zdravstvena šola Celje.
 - f) Drugo: _____
-

6. Na podlagi česa se odločaš za srednjo šolo?
- a) Na podlagi svojih sposobnosti.
 - b) Na podlagi tega, kar me veseli.
 - c) Na podlagi govoric.
 - d) Na podlagi zaslужka.
 - e) Drugo: _____
7. Kako dolgo že stojiš za svojo odločitvijo glede izbranega izobraževanja oz. izbire poklica?
- a) Od malega.
 - b) Ne dolgo.
 - c) Odkar smo se začeli o tem pogovarjati v šoli.
 - d) Nisem se še odločil.
8. Ali ti je pri odločanju za poklic ovira delitev poklicev na moška in ženska?
- a) DA.
 - b) NE.
9. Ali si se že odločil za srednjo šolo?
- a) DA.
 - b) NE.

Hvala za sodelovanje.

Saša Špegelj, Ingrid Kotnik, Špela Špegelj